

NKK1.0912.1.2023.4.ES
Warszawa, 26 kwietnia 2023

Pani
Iwona Rajca-Biernacka
Dyrektor
Regionalnego Centrum Krwiodawstwa
i Krwiolecznictwa w Opolu

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Jednostka kontrolowana: Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Opolu, dalej jako: „RCKiK” lub „Centrum”, ul. Kośnego 55, 45-327 Opole.

Jednostka kontrolująca/departament: Ministerstwo Zdrowia, Departament Nadzoru i Kontroli, ul. Miodowa 15, 00-952 Warszawa.

Kontrolę przeprowadzili:

- Ewa Szewczyk – główny specjalista w Wydziale Kontroli 1 w Departamencie Nadzoru i Kontroli Ministerstwa Zdrowia, działająca na podstawie upoważnienia nr 20/2023 z dnia 19 stycznia 2023 r., ważnego w okresie od dnia 23 stycznia 2023 r. do dnia 23 lutego 2023 r.;
- Anna Dobrydnio – starszy specjalista w Wydziale Kontroli 1 w Departamencie Nadzoru i Kontroli Ministerstwa Zdrowia, działająca na podstawie upoważnienia nr 19/2023 z dnia 19 stycznia 2023 r., ważnego w okresie od dnia 23 stycznia 2023 r. do dnia 23 lutego 2023 r.

Temat kontroli: Wybrane aspekty funkcjonowania jednostki.

Okres objęty kontrolą: 1 stycznia 2021 r. – 31 grudnia 2022 r.

Czynności kontrolne przeprowadzono w okresie: od dnia 23 stycznia 2023 r. do dnia 23 lutego 2023 r. w trybie zwykłym, na podstawie art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej¹, dalej jako: „ustawa o kontroli”.

Celem kontroli było dokonanie oceny prawidłowości funkcjonowania RCKiK w aspekcie wybranych zagadnień polityki kadrowej, w tym jakości zarządzania zasobami ludzkimi, polityki finansowej, w tym wydatkowania środków publicznych, realizacji wybranych zadań statutowych, funkcjonowania Terenowych Oddziałów, dalej jako: „OT”.

I. Ocena ogólna kontrolowanej działalności.

Ogólna ocena kontrolowanej działalności RCKiK – na którą składają się poniższe oceny cząstkowe poszczególnych obszarów podlegających badaniu – jest pozytywna.

¹Dz. U. z 2020 r. poz. 224.

W obszarze Kierownictwo i struktura organizacyjna ustalono, że komórki organizacyjne RCKiK, wyszczególnione w Regulaminie organizacyjnym wprowadzonym Zarządzeniem nr 01/05/2017 Dyrektora RCKiK z dnia 4 maja 2017 r.², dalej jako: „Regulamin organizacyjny”, oraz w Statucie RCKiK stanowiącym załącznik do zarządzenia Ministra Zdrowia z dnia 14 czerwca 2012 r. w sprawie nadania statutu Regionalnemu Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Opolu³, dalej jako: „Statut”, były tożsame.

Pozytywnie oceniono zgodność wysokości wynagrodzenia Dyrektora RCKiK z zasadami wynikającymi z ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi⁴, dalej jako: „ustawa kominowa”.

W zakresie polityki kadrowej RCKiK pozytywnie oceniono przestrzeganie uregulowań dotyczących zatrudniania pracowników posiadających odpowiednie kwalifikacje, zasad awansowania, przyznawania premii i nagród oraz niezawieranie umów cywilnoprawnych z pracownikami Centrum. Uznano jednak, że kwestie dotyczące potwierdzenia przez pracowników zapoznania się z procedurami wewnętrznymi wymagają doprecyzowania. W obszarze Gospodarka finansowa i prawidłowość wydatkowania środków publicznych ustalono, że plany finansowe RCKiK zostały sporządzone w terminach umożliwiających ich realizację z początkiem danego roku, pozytywnie oceniono terminowe regulowanie zobowiązań, a także przestrzeganie regulacji oraz zasad wynikających z ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych⁵, dalej jako: „ustawa Pzp”.

Wskazano jednak, że przyjęty w zasadach (polityce) rachunkowości obowiązujących w RCKiK limit wartości środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych umożliwiający jednorazowe zaliczenie wydatków na nabycie tych środków lub wartości do kosztów uzyskania przychodów powinien zostać dostosowany do obowiązujących przepisów.

Ocena w zakresie przeprowadzania przez RCKiK akcji wyjazdowych pobierania krwi, zasadności zawierania umów cywilnoprawnych z pracownikami zatrudnionymi w RCKiK na umowę o pracę oraz z innymi osobami/przedsiębiorcami jest pozytywna.

Pozytywnie również należy ocenić funkcjonowanie OT.

II. Ustalenia szczegółowe.

1. Status prawny i struktura organizacyjna RCKiK.

RCKiK jest jednostką organizacyjną publicznej służby krwi w rozumieniu ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o publicznej służbie krwi⁶, dalej jako: „ustawa o publicznej służbie krwi” oraz podmiotem leczniczym w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej⁷, dalej jako: „ustawa o działalności leczniczej”, prowadzonym w formie samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej, dla którego podmiotem tworzącym jest minister właściwy do spraw zdrowia. Celem działania RCKiK jest organizowanie i prowadzenie działalności w zakresie krwiodawstwa i krwiolecznictwa, a zwłaszcza w zakresie pobierania krwi i oddzielania jej składników oraz zaopatrywanie podmiotów leczniczych w krew oraz jej składniki, a także w produkty krwiopochodne i inne produkty lecznicze.

W toku kontroli ustalono, że Regulamin organizacyjny obowiązujący w RCKiK zawierał elementy określone w art. 24 ust. 1 ustawy o działalności leczniczej, a struktura

² Zmienionym Zarządzeniem nr 01/09/2018 Dyrektora RCKiK z dnia 11 września 2018 r.

³ Dz. Urz. Min. Zdrow. poz. 41, zmienionego zarządzeniami Ministra Zdrowia: z dnia 3 stycznia 2014 r. (Dz. Urz. Min. Zdrow. poz. 13), z dnia 15 marca 2017 r. (Dz. Urz. Min. Zdrow. poz. 32) oraz z dnia 11 września 2018 r. (Dz. Urz. Min. Zdrow. poz. 77).

⁴ Dz. U. z 2019 r. poz. 2136.

⁵ Dz. U. z 2019 r. poz. 2019, z późn. zm.

⁶ Dz. U. z 2023 r. poz. 318.

⁷ Dz. U. z 2022 r. poz. 633, z późn. zm.

organizacyjna Centrum określona w Regulaminie organizacyjnym odpowiadała strukturze organizacyjnej określonej w Statucie.

RCKiK figuruje w rejestrze podmiotów wykonujących działalność leczniczą prowadzonym przez Wojewodę Opolskiego, dalej jako: „RPWDL”, nr księgi: 000000018675. Ustalono, że w RPWDL zamieszczono dane określone w art. 106 ust. 3 ustawy o działalności leczniczej. W okresie objętym kontrolą nie dokonywano zmian w Regulaminie organizacyjnym, które skutkowałyby obowiązkiem zgłoszenia ich do organu prowadzącego RPWDL. Dane zawarte w RPWDL odpowiadają nazwom działów wymienionych w Regulaminie organizacyjnym oraz w Statucie w odniesieniu do komórek organizacyjnych, których działalność jest związana z udzielaniem świadczeń zdrowotnych.

Na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Centrum, dalej jako: „BIP”, widniały informacje zgodne z wymogami, jakie na RCKiK nakładają przepisy ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej⁸.

2. Kadra zarządzająca. Wynagradzanie osób pełniących funkcję kierownicze w RCKiK.

Dyrektorem RCKiK od dnia 19 czerwca 2006 r.⁹ jest Pani Iwona Rajca-Biernacka. Zastępcą Dyrektora ds. Medycznych od dnia 16 lutego 2021 r. jest Pani Katarzyna Weiner-Szokalska, która w okresie od dnia 1 lipca 2020 r. do dnia 15 lutego 2021 r. pełniła obowiązki Zastępcy Dyrektora ds. Medycznych.

Głównym księgowym od dnia 1 grudnia 2005 r. jest Pani Bogusława Blacha.

Zgodnie z postanowieniami Statutu, Dyrektor ponosi odpowiedzialność za zarządzanie RCKiK, kieruje jego działalnością i reprezentuje je na zewnątrz. W razie nieobecności Dyrektora zastępuje go Zastępca Dyrektora ds. Medycznych, a w razie jego nieobecności inny pracownik wyznaczony przez Dyrektora. W czasie nieobecności Dyrektora RCKiK i jednocześnie Zastępcy Dyrektora ds. Medycznych osobą upoważnioną do pełnienia zastępstwa została wyznaczona Pani Bogusława Blacha¹⁰.

Na podstawie § 9 ust. 3 Regulaminu organizacyjnego Dyrektor ustanowiła pełnomocników działających w granicach udzielonych im umocowań:

- 1) pełnomocnik ds. zapewnienia jakości;
- 2) pełnomocnik ds. ochrony informacji niejawnych.

W toku kontroli zbadano wysokość wynagrodzenia miesięcznego Dyrektora RCKiK w aspekcie przestrzegania przepisów określonych w ustawie kominowej. Powyższa ustawa ma zastosowanie do samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej (art. 1 pkt 16 ustawy kominowej) i do ich kierowników (art. 2 pkt 10 ustawy kominowej).

Ustalono, że RCKiK przestrzegało przepisów ustawy kominowej w zakresie wynagrodzenia Dyrektora¹¹, w tym wysokości miesięcznego wynagrodzenia, która nie przekraczała wysokości wynagrodzenia określonego zgodnie z art. 8 pkt 10 ustawy kominowej, a także w zakresie przyznanych nagród, tj. jubileuszowej¹² w marcu 2021 r. oraz rocznej¹³ w październiku 2021 r. oraz w listopadzie 2022 r. na podstawie art. 5 ust. 2 i ust. 3 ustawy kominowej. Dodatkowo we wrześniu 2021 r. i grudniu 2022 r. Dyrektorowi wypłacono świadczenia z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych.

W powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

⁸ Dz. U. z 2020 r. poz. 1429, z późn. zm.

⁹ Pismo Ministra Zdrowia z dnia 13 czerwca 2006 r. znak: MZ-DNS-110-3034-1/KK/06 - powołanie na stanowisko Dyrektora Centrum.

¹⁰ Zarządzenie nr 07/06/2012 Dyrektora RCKiK z dnia 29 czerwca 2012 r.

¹¹ Pismo Ministra Zdrowia z dnia 9 lipca 2019 r., znak NKA.1020.11.2019.7.MZ, pismo Ministra Zdrowia z dnia 14 listopada 2022 r., znak NKM.560.194.2022.9.MZ.

¹² Pismo Ministra Zdrowia z dnia 2 marca 2021 r., znak NKM.560.51.2021.1.MZ.

¹³ Pismo Ministra Zdrowia z dnia 5 października 2021 r., znak NKM.560.173.2021.4.MZ oraz pismo Ministra Zdrowia z dnia 16 listopada 2022 r., znak NKM.560.196.2022.4.MZ.

3. Polityka kadrowa, w tym organizacja pracy oraz prawidłowość i jakość zarządzania zasobami ludzkimi.

3.1. Regulamin pracy.

Zgodnie z dyspozycją art. 104 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy¹⁴, dalej jako: „Kodeks pracy”, organizację i porządek w procesie pracy oraz związane z tym prawa i obowiązki pracodawcy i pracowników ustala regulamin pracy. W okresie objętym kontrolą w RCKiK obowiązywał Regulamin pracy wprowadzony Zarządzeniem nr 04/05/2019 Dyrektora RCKiK z dnia 23 maja 2019 r., dalej jako: Regulamin pracy”.

Treść Regulaminu pracy odzwierciedla wymagania zawarte w art. 104¹ § 1 i 2 Kodeksu pracy. W zakresie regulacji dotyczących zatrudniania młodocianych – Regulamin pracy nie zawierał rodzaju prac i wykazu stanowisk prac dozwolonych pracownikom młodocianym w celu odbywania przygotowania zawodowego, jak również wykazu lekkich prac dozwolonych pracownikom młodocianym zatrudnionym w innym celu niż przygotowanie zawodowe.

RCKiK w okresie objętym kontrolą nie zatrudniało pracowników młodocianych, wobec czego podkreślenia wymaga teza, że Regulamin pracy nie musiał zawierać wyczerpującej regulacji w zakresie wszystkich elementów wymienionych w art. 104¹ § 1 pkt 7 i 7a Kodeksu pracy. Należy jednak zaznaczyć, że w przypadku gdyby pracodawca zatrudniał osoby młodociane zobowiązany jest do stosowania właściwych w tym zakresie przepisów. W powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

3.2. Fluktuacja kadr, rekrutacja pracowników oraz tworzenie stanowisk pracy.

3.2.1. Fluktuacja kadr.

Tabela nr 1. Stan zatrudnienia pracowników RCKiK (łącznie z pracownikami OT).

Stanowiska/Działy	1 stycznia 2021 r.		31 grudnia 2021 r.		1 stycznia 2022 r.		31 grudnia 2022 r.	
	Liczba osób	Liczba etatów	Liczba osób	Liczba etatów	Liczba osób	Liczba etatów	Liczba osób	Liczba etatów
Dyrektor RCKiK	1	1	1	1	1	1	1	1
Z-ca Dyrektora ds. Medycznych	0	0	1	1	1	1	1	1
Sekretariat	1	1	1	1	1	1	1	1
Dział Dawców i Pobierania	11	11	11	11	11	11	11	11
Dział Laboratoryjny	25	25	25	25	25	24,5	26	25,5
Dział Preparatyki i Ekspedycji	17	17	17	17	18	18	16	16
Dział Farmacji Szpitalnej	1	0,25	1	0,25	1	0,25	1	0,25
Dział Zapewnienia Jakości	4	4	4	4	4	4	4	4
Terenowe Oddziały	18	16,418	18	16,085	18	16,085	17	15,335
Dział Finansowo-Księgowy	4	4	3	3	3	3	4	4
Dział Techniczny, Zaopatrzenia i Transportu	10	9,334	10	10	10	10	11	11
Dział Promocji i Marketingu	1	1	1	1	1	1	1	1
Dział Informatyczny i Sprawozdawczości	2	2	2	2	2	2	3	3

¹⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 1510, z późn. zm.

Dział Organizacyjno-Prawny i Zamówień Publicznych	1	1	2	2	2	2	2	2
Samodzielne stanowisko pracy ds. pracowniczych	1	1	1	1	1	1	1	1
Samodzielne stanowisko pracy ds. BHP	0	0	0	0	0	0	1	0,4
RAZEM	97	94,002	98	95,335	99	95,835	101	97,485

W okresie objętym kontrolą stan zatrudnienia w RCKiK nie ulegał znaczącym zmianom. Zanotowano niewielki wzrost w zakresie liczby pracowników jak i ilości etatów – liczba osób zatrudnionych pod koniec 2022 r. wzrosła o 4 osoby w stosunku do początku 2021 r., natomiast liczba etatów zwiększyła się odpowiednio o 3,483.

RCKiK przedstawiło wykaz pracowników nowozatrudnionych oraz pracowników, z którymi w okresie objętym kontrolą rozwiązano stosunek pracy. Z przekazanych wykazów wynika, że w okresie objętym kontrolą, łącznie zatrudnione na podstawie umowy o pracę zostały 24 osoby, natomiast stosunek pracy rozwiązano z 18 osobami.

Nawiązanie stosunku pracy w okresie objętym kontrolą przedstawiało się następująco:

- w 2021 r. zatrudniono 15 osób,
- w 2022 r. zatrudniono 9 osób.

Rozwiązanie stosunku pracy w okresie objętym kontrolą przedstawiało się następująco:

- w 2021 r. z 12 osobami rozwiązano umowy o pracę, tj.:
 - z 4 osobami – rozwiązano umowę o pracę za wypowiedzeniem złożonym przez pracownika,
 - 1 osobie – pracodawca wypowiedział umowę o pracę,
 - z 2 osobami – umowa o pracę została rozwiązana na mocy porozumienia stron,
 - z 1 osobą – nastąpiło rozwiązanie umowy o pracę z upływem czasu, na który umowa była zawarta,
 - 4 osoby przeszły na emeryturę;
- w 2022 r. stwierdzono 6 przypadków rozwiązania umów o pracę, tj.:
 - z 3 osobami – rozwiązano umowę o pracę za wypowiedzeniem złożonym przez pracownika,
 - 1 osobie – pracodawca wypowiedział umowę o pracę,
 - z 1 osobą – nastąpiło rozwiązanie umowy o pracę z upływem czasu, na który umowa była zawarta,
 - 1 osoba przeszła na emeryturę.

W powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

3.2.2. Rekrutacja pracowników oraz tworzenie stanowisk pracy.

W okresie objętym kontrolą RCKiK przestrzegło uregulowań zawartych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 8 września 2017 r. w sprawie określenia kwalifikacji oraz stażu pracy wymaganych od osób zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych publicznej służby krwi oraz wykazu stanowisk w poszczególnych działach i pracowniach tych jednostek¹⁵, dalej zwane: „rozporządzeniem w sprawie kwalifikacji oraz stażu pracy”.

W toku kontroli zbadano dokumenty potwierdzające kwalifikacje oraz wymagany staż pracy osób zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych publicznej służby krwi. Próba kontrolna została wyłoniona metodą doboru losowego i objęta 10% zatrudnionych w RCKiK pracowników. Na podstawie weryfikacji przedłożonych przez jednostkę

¹⁵ Dz. U. 2017 r. poz. 1724 oraz z 2022 r. poz. 2477.

dokumentów ustalono, iż osoby poddane badaniu posiadają wymagane w rozporządzeniu w sprawie kwalifikacji oraz stażu pracy kwalifikacje zawodowe oraz staż pracy (zgodnie z zajmowanym stanowiskiem).

W powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Możliwość tworzenia nowych stanowisk pracy ograniczona jest przepisami wynikającymi z rozporządzenia w sprawie kwalifikacji oraz stażu pracy, które w sposób jednoznaczny określają stanowiska pracy pionu działalności podstawowej. Stanowiska pracy pionu działalności poza podstawowej zostały określone w Załączniku nr 1 „Kwalifikacje wymagane od osób zatrudnionych w RCKiK i kategorii osobistego zaszerogowania” do Regulaminu wynagradzania pracowników RCKiK wprowadzonego Zarządzeniem nr 05/05/2019 Dyrektora Centrum z dnia 23 maja 2019 r.¹⁶, dalej jako: „Regulamin wynagradzania”.

Ponad powyższe, w RCKiK zostały określone Zasady prowadzenia rekrutacji przez RCKiK wprowadzone Zarządzeniem nr 02/08/2020 Dyrektora Centrum z dnia 24 sierpnia 2020 r. Dodatkowo Zarządzeniem nr 02/05/2021 Dyrektora Centrum z dnia 24 maja 2021 r. została powołana stała komisja rekrutacyjna odpowiedzialna za wyłanianie podczas procesu rekrutacyjnego kandydatów o najlepszych predyspozycjach do pracy w RCKiK. Zgodnie z zapisami ww. Zasad prowadzenia rekrutacji informacja o naborze umieszczana jest w BIP oraz dodatkowo oferta pracy może zostać umieszczona w Powiatowym Urzędzie Pracy i ogólnodostępnych portalach internetowych w formie ogłoszenia zawierającego m.in. następujące informacje: wymagania niezbędne w zakresie wykształcenia, wymagania dodatkowe w zakresie innych umiejętności lub cech kandydata, wymagane dokumenty oraz ogólny zakres obowiązków przypisany do danego stanowiska pracy. Złożone przez kandydatów dokumenty aplikacyjne podlegają wstępnej weryfikacji formalnej dokonywanej przez pracownika zatrudnionego na Samodzielnym Stanowisku pracy ds. pracowniczych w uzgodnieniu z bezpośrednim przełożonym dla stanowiska, na które prowadzona jest rekrutacja. Z kandydatami wyłonionymi podczas weryfikacji formalnej Komisja rekrutacyjna przeprowadza rozmowę kwalifikacyjną lub/i przeprowadzany jest test kwalifikacyjny¹⁷. Postępowanie rekrutacyjne kończy się z chwilą podjęcia decyzji o zatrudnieniu danego kandydata, natomiast przebieg rekrutacji dokumentowany jest w postaci notatki z jej przebiegu.

Na podstawie losowo wybranej próby 10 osób nowozatrudnionych w RCKiK w okresie objętym kontrolą zbadano przestrzeganie ustalonych zasady rekrutacji oraz tworzenia miejsc pracy.

W powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

3.3. Regulamin wynagradzania oraz zasady przyznawania premii i nagród.

W RCKiK oraz jego oddziałach terenowych zasady i warunki wynagradzania za pracę oraz przyznawania innych świadczeń związanych z wykonywaną pracą zostały ustalone w Regulaminie wynagradzania.

Na składniki wynagrodzenia, zgodnie z Regulaminem wynagradzania, składają się: wynagrodzenie zasadnicze, dodatek funkcyjny, dodatek za pracę wykonaną w porze nocnej bądź w godzinach nadliczbowych, dodatek za wysługę lat, nagrody jubileuszowe, premie uznaniowe, wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy, odprawa pośmiertna, odprawa

¹⁶ Zmieniony 3 aneksami: Aneks nr 1- wprowadzony Zarządzeniem nr 01/06/2019 Dyrektora RCKiK z dnia 14 czerwca 2019 r.; Aneks nr 2 – wprowadzony Zarządzeniem nr 01/06/2021 Dyrektora RCKiK z dnia 14 czerwca 2021 r.; Aneks nr 3 – wprowadzony Zarządzeniem nr 01/11/2021 Dyrektora RCKiK z dnia 5 listopada 2021 r.

¹⁷ § 1 ust. 2 Zarządzenia nr 02/05/2021 Dyrektora Centrum z dnia 24 maja 2021 r. – wybór formy przeprowadzenia postępowania rekrutacyjnego należy do decyzji przewodniczącego Komisji rekrutacyjnej i jest uzależniony od charakteru zakresu obowiązków przewidzianych dla osoby przystępującej do pracy.

w związku z przejściem na rentę inwalidzką lub emeryturę, wynagrodzenie za urlop i ekwiwalent za urlop.

Tabela nr 2. Zestawienie środków przeznaczonych na wynagrodzenia w okresie objętym kontrolą.

Elementy wynagrodzeń	Kwota	
	2021 r.	2022 r.
Wynagrodzenia osobowe	6.663.014,42 zł	8.454.875,73 zł
Wynagrodzenia bezosobowe	218.422,25 zł	311.909,29 zł
Razem	6.881.436,67 zł	8.766.785,02 zł
ZUS dla wynagrodzeń osobowych	1.211.047,34 zł	1.559.019,33 zł
ZUS dla wynagrodzeń bezosobowych	18.578,52 zł	48.063,01 zł
PPK (dot. wynagrodzeń osobowych)	5.455,23 zł	8.763,87 zł
Razem	1.235.081,09 zł	1.615.846,21 zł
Umowy kontraktowe – usługi medyczne	453.019,00 zł	453.019,00 zł
Umowy kontraktowe – pozostałe	17.400,00 zł	15.000,00 zł
Razem	470.419,00 zł	468.019,00 zł
RAZEM	8.586.936,76 zł	10.850.650,23 zł

W RCKiK nie wprowadzono regulaminu premiowania/przyznawania nagród jako odrębnego dokumentu. Zapisy dotyczące nagród/premii zostały określone w Regulaminie wynagradzania wraz z aneksami do ww. Regulaminu oraz w Regulaminie pracy RCKiK¹⁸.

Zgodnie z powyższymi regulacjami wyróżnienia i nagrody mogą być przyznawane za przejawianie inicjatywy w pracy oraz uzyskanie szczególnych osiągnięć i efektów pracy. W miarę posiadanych środków i aktualnej sytuacji finansowej RCKiK pracownikom może być przyznawana premia uznaniowa. Premia uznaniowa przyznana może być bezpośrednio przez Dyrektora Centrum lub na wniosek kierownika komórki organizacyjnej. Wysokość premii ustalana była comiesięcznie po dokonaniu analizy wykorzystania funduszu wynagrodzeń ujętego w planie finansowym oraz wyniku finansowego¹⁹.

Pracownicy byli premiowani za podejmowanie dodatkowego zaangażowania i wysiłku, w szczególności za m.in.: wzrost poboru krwi w poszczególnych miesiącach, zaangażowanie w pozyskiwaniu dawców płytek krwi, pełnienie dyżurów serologicznych, zastępstwa pielęgniarek i lekarzy w OT, udział w ekipach wyjazdowych oraz udział w przygotowaniu wysyłek osocza do frakcjonowania.

Tabela nr 3. Suma premii uznaniowych przyznanych pracownikom RCKiK w okresie objętym kontrolą, w tym pracownikom OT.

Lata	Kwota
2021 r.	738.854,40 zł
2022 r.	994.307,00 zł

Zgodnie z powyższym zestawieniem zauważyć można, że w 2022 r. suma premii uznaniowych zwiększyła się w stosunku do 2021 r. o 255.452,60 zł. Zgodnie z wyjaśnieniami Centrum przyznane premie przyczyniły się do wzrostu motywacji

¹⁸ Regulamin pracy wprowadzony Zarządzeniem nr 04/05/2019 Dyrektora RCKiK z dnia 23 maja 2019 r.

¹⁹ Pismo z dnia 6 lutego 2023 r., znak: L.dz.231/EK/2023.

i efektywności pracy oraz wzrostu chęci podejmowania przez pracowników dodatkowych zadań. W efekcie zanotowano utrzymującą się niską rotację kadr oraz zwiększenie przychodów ze sprzedaży pobranych składników krwi (np. poprzez dodatkowe działania pracowników przyczyniające się do pozyskiwania dawców płytek krwi). RCKiK wskazało, że w 2022 r. ilość wszystkich donacji wzrosła o 20,4% w stosunku do 2020 r., natomiast ilość pobranych płytek krwi metodą automatyczną wzrosła odpowiednio o 24%. W toku kontroli, na próbie 10 losowo wybranych pracowników, zweryfikowano przestrzeganie zasad wewnętrznych w zakresie przyznawania premii uznaniowych. W próbie badawczej uwzględniono pracowników zajmujących różne stanowiska i zatrudnionych w różnych komórkach organizacyjnych. Ustalono, że premie były przyznawane kwotowo, bezpośrednio przez Dyrektora Centrum lub na wniosek kierownika komórki organizacyjnej, w której dany pracownik był zatrudniony. Wszystkie wnioski dotyczące przyznania premii uznaniowej zostały zatwierdzone podpisem przez Dyrektora RCKiK. Premie zostały przyznane poszczególnym osobom w różnej wysokości, w różnych miesiącach i były zależne od wykonywania przez pracowników dodatkowych zadań m.in. pełnienie dyżurów serologicznych, bądź wykonywanie prac związanych z realizacją zadań w programie „e-Krew” (Informatyzacja Publicznej Służby Krwi oraz Rozwój Nadzoru nad Krwiolecznictwem).

W powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

3.4. Awanse służbowe.

Zasady awansowania pracowników RCKiK określał Regulamin wewnętrznych ocen pracowników wprowadzony Zarządzeniem nr 02/01/2013 Dyrektora Centrum z dnia 31 stycznia 2013 r., dalej jako: „Regulaminu wewnętrznych ocen pracowników”. Awans pracownika mógł odbywać się poprzez przeprowadzenie oceny przez bezpośredniego przełożonego pracownika, który formułował wnioski w zakresie awansowania pracownika na wyższe stanowisko w Centrum bądź przesunięcia go na inne stanowisko niż dotychczas zajmowane. W przypadku podniesienia przez pracownika kwalifikacji zawodowych zmiana stanowiska pracy mogła nastąpić poprzez przedstawienie przez pracownika odpowiednich dokumentów potwierdzających ich uzyskanie. Decyzję o awansowaniu pracowników podejmował Dyrektor RCKiK.

Centrum w przypadku awansu zawodowego oraz rekrutacji nowych pracowników, oprócz Regulaminu wewnętrznych ocen pracowników, kierowało się wytycznymi wskazanymi w rozporządzeniu w sprawie kwalifikacji oraz stażu pracy.

W okresie objętym kontrolą, awanse otrzymało 6 pracowników RCKiK. Na podstawie przedstawionych dokumentów²⁰, ustalono, że:

- [REDAKTOR] - specjalista ds. [REDAKTOR] awansował na Kierownika [REDAKTOR] został przyjęty do pracy w dniu [REDAKTOR] 2020 r. na stanowisko [REDAKTOR]. Ze względu na odejście na emeryturę poprzedniego kierownika od dnia [REDAKTOR] pełnił obowiązki Kierownika [REDAKTOR]. Z opisu stanowiska pracy wynika bezpośrednia podległość pod Dyrektora RCKiK. Od dnia [REDAKTOR] 2022 r. został zatrudniony na podstawie umowy o pracę na stanowisku Kierownika ww. Działu [REDAKTOR]. Awans [REDAKTOR] uzyskał na podstawie decyzji Dyrektora RCKiK. Z arkusza oceny pracownika wynikają wysokie noty (ocena wyróżniająca);
- [REDAKTOR] - awans z asystenta na p.o. Koordynatora Pracowni. [REDAKTOR] została przyjęta do pracy w 2015 r. na stanowisko młodszego asystenta, następnie, od dnia [REDAKTOR] 2021 r.

²⁰ Próba kontrolna objęła wszystkie osoby, które awansowały.

- pracowała na stanowisku asystenta. Na zaakceptowany przez Dyrektora Centrum wniosek Kierownika Działu [REDAKTOWANE] z dnia [REDAKTOWANE] 2021 r. [REDAKTOWANE] została powołana na stanowisko koordynatora Pracowni [REDAKTOWANE] Arkusze oceny pracownika z dnia 19 lutego 2021 r. i 16 marca 2022 r. wykazują oceny wyróżniające. Funkcję p.o. koordynatora Pracowni [REDAKTOWANE] pełni od dnia [REDAKTOWANE] 2021 r.;
- [REDAKTOWANE] – pracuje w Centrum od 1998 r. Ukończyła kierunkowe studia podyplomowe z zakresu: sieci komputerowe, systemy mikrokomputerowe i bazy danych. [REDAKTOWANE] decyzją Dyrektora, otrzymała awans ze stanowiska starszego specjalisty ds. [REDAKTOWANE] [REDAKTOWANE] [REDAKTOWANE] na stanowisko Kierownika Działu [REDAKTOWANE] Stanowisko Kierownika [REDAKTOWANE] zajmuje od dnia [REDAKTOWANE] 2022 r. Z arkuszy oceny pracownika za 2020 r. i 2021 r. wynika ocena wyróżniająca;
 - [REDAKTOWANE] – zatrudniona w RCKiK od 2008 r. na stanowisku młodszego asystenta. [REDAKTOWANE] zawarła z Centrum umowę w celu podnoszenia kwalifikacji w formach pozaszkolnych w zakresie laboratoryjnej transfuzjologii medycznej i uzyskała tytuł specjalisty w dziedzinie [REDAKTOWANE] medycznej w dniu [REDAKTOWANE] 2020 r. Zmiana stanowiska na stanowisko starszego asystenta nastąpiła z dniem [REDAKTOWANE] 2021 r.;
 - [REDAKTOWANE] – awans z młodszego asystenta na starszego asystenta. [REDAKTOWANE] zawarła z RCKiK umowę w celu podnoszenia kwalifikacji w formach pozaszkolnych i w jej ramach uzyskała tytuły Specjalisty w dziedzinie [REDAKTOWANE] Uzyskanie powyższego tytułu w dniu [REDAKTOWANE] 2020 r. było bezpośrednim uzasadnieniem otrzymanego przez [REDAKTOWANE] awansu. Porozumienie o zmianie warunków umowy o pracę [REDAKTOWANE] i Centrum zawarło w dniu 15 lipca 2021 r.;
 - [REDAKTOWANE] – awans ze starszej pielęgniarki na asystenta. [REDAKTOWANE] ukończyła studia II stopnia i uzyskała tytułu magistra pielęgniarstwa w dniu [REDAKTOWANE] 2021 r. W związku z podniesieniem kwalifikacji otrzymała awans, który został poprzedzony wnioskiem bezpośredniego przełożonego (p.o. Kierownika [REDAKTOWANE]). Porozumienie zmieniające warunki umowy o pracę zostało zawarte w dniu [REDAKTOWANE] 2021 r. Ocena okresowa pracownika przeprowadzona została w marcu 2021 r. i dała ocenę wyróżniającą (najwyższą).

W powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

3.5. Przestrzeganie praw pracowniczych.

Zgodnie z art. 94³ § 1 i § 2 Kodeksu pracy pracodawca jest obowiązany przeciwdziałać mobbingowi, który oznacza działania lub zachowania dotyczące pracownika lub skierowane przeciwko pracownikowi, polegające na uporczywym i długotrwałym nękanii lub zastraszaniu pracownika, wywołujące u niego zaniżoną ocenę przydatności zawodowej, powodujące lub mające na celu poniżenie lub ośmieszenie pracownika, izolowanie go lub wyeliminowanie z zespołu współpracowników. Jakakolwiek dyskryminacja w zatrudnieniu, bezpośrednia lub pośrednia, w szczególności ze względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, religię, narodowość, przekonania polityczne, przynależność związkową, pochodzenie etniczne, wyznanie, orientację seksualną, zatrudnienie na czas określony lub nieokreślony, zatrudnienie w pełnym lub w niepełnym wymiarze czasu pracy – jest wg Kodeksu pracy niedopuszczalna²¹.

²¹ Art. 11³ Kodeks pracy.

W okresie objętym kontrolą w RCKiK obowiązywała Procedura antymobbingowa stanowiąca załącznik nr 2 do Regulaminu pracy, określająca tryb i warunki przeciwdziałania zachowaniom mającym cechy czynu zabronionego określonego w art. 94³ Kodeksu pracy. Zgodnie z zapisami Procedury antymobbingowej, każdy pracownik, który uzna, że został poddany mobbingowi lub był świadkiem takich zachowań powinien zawiadomić o tym pracodawcę. Zawiadomienia dokonuje się bezpośrednio Dyrektorowi Centrum lub za pośrednictwem pracownika ds. kadr, pracownika ds. bezpieczeństwa i higieny pracy, bądź przedstawiciela związków zawodowych. W przypadku przekazania zawiadomienia za pośrednictwem ww. osób, zobowiązane są one niezwłocznie, tj. w terminie nie późniejszym niż 3 dni robocze, przedstawić dane zgłoszenie Dyrektorowi RCKiK. Zgłaszane zdarzenia z chwilą zgłoszenia zostają objęte postępowaniem wyjaśniającym. Postępowanie wszczyna Dyrektor Centrum i prowadzi je powołany przez niego zespół, w którego skład wchodzi przedstawiciel pracodawcy wyznaczony przez Dyrektora oraz przedstawiciel związków zawodowych. Na podstawie ustaleń zespołu oraz jego opinii końcowej Dyrektor RCKiK podejmuje decyzję odnośnie do dalszego postępowania w przedmiotowej sprawie. W przypadku potwierdzenia podejrzenia o mobbing podejmuje się działania zapobiegawcze w postaci nakazania wyeliminowania niepożądanych zachowań oraz/lub stosuje się karę porządkową lub dyscyplinarną przewidzianą przepisami prawa pracy.

Na wybranej losowo próbie²² zbadano czy pracownicy RCKiK zapoznali się z obowiązującą w RCKiK Procedurą antymobbingową. Ustalono, że pracownicy podpisywali jedynie oświadczenia o zapoznaniu się z „*regulaminem pracy obowiązującym w RCKiK w Opolu, a także z aneksami do ww. regulaminu*”, co nie wskazuje jednoznacznie, że pracownicy zostali zapoznani także z załącznikami do ww. Regulaminu, a co za tym idzie również z Procedurą antymobbingową stanowiącą załącznik nr 2 do Regulaminu pracy. Zaleca się, aby zapisy oświadczenia zostały sformułowane tak, by w sposób bezpośredni oraz nie budzący wątpliwości wskazywać poszczególne dokumenty z jakimi pracownik zobowiązany jest się zapoznać.

W powyższym zakresie, oprócz powyższego zalecenia, nie stwierdzono nieprawidłowości.

W okresie objętym kontrolą w Centrum pracownicy:

- nie otrzymywali kar dyscyplinarnych,
- nie byli przenoszeni na niższe stanowiska,
- nie składali skarg i wniosków o naruszenie zasad kultury i wzajemnego poszanowania.

Ponadto ustalono, iż w kontrolowanym okresie:

- nie stwierdzono przypadków mobbingu, bądź odmiennego traktowania niektórych pracowników,
- w RCKiK odnotowano jeden przypadek kierowania spraw wynikających ze stosunku pracy na drogę sądową²³. Sprawa jest rozpatrywana przez sąd pracy,
- Państwowa Inspekcja Pracy nie prowadziła kontroli w RCKiK²⁴.

W powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Dyrektor Centrum wskazała, że promuje kulturę pracy poprzez równe traktowanie wszystkich współpracowników, budowanie pozytywnych relacji z pracownikami, sprawiedliwy podział zadań pomiędzy pracowników oraz ustalenie jasno określonych zakresów obowiązków. W RCKiK systematycznie organizowane są spotkania kierowników poszczególnych komórek organizacyjnych Centrum oraz pracowników zajmujących

²² 10 pracowników RCKiK.

²³ Pismo z dnia 31 stycznia 2023 r., znak: L.dz.178DO/K/2023; znak sprawy sądowej: IV P 440/22.

²⁴ Pismo z dnia 31 stycznia 2023 r., znak: L.dz.178DO/K/2023.

samodzielne stanowiska pracy w celu omówienia aktualnie wykonywanych zadań oraz, jeśli występują, problematycznych zagadnień.

3.6. Zasadność zawierania umów cywilnoprawnych z pracownikami zatrudnionymi w RCKiK na umowę o pracę oraz z innymi osobami/przedsiębiorcami.

W okresie objętym kontrolą Centrum nie zawierało umów cywilnoprawnych z własnymi pracownikami zatrudnionymi na podstawie umowy o pracę.

W okresie objętym kontrolą Centrum zawierało umowy cywilnoprawne z osobami innymi niż pracownicy zatrudnieni na podstawie umowy o pracę. W 2021 r. RCKiK zawarło 21 umów cywilnoprawnych, natomiast w 2022 r. – 27 umów.

Tabela nr 4. Umowy cywilnoprawne zawarte przez Centrum z osobami innymi niż pracownicy.

Rodzaj umowy	Przedmiot umowy	2021 r.	2022 r.
Umowa o udzielanie o świadczeń zdrowotnych	Obsługa pielęgniarska podczas poboru krwi	1	8
	Kwalifikowanie osób na kandydatów na dawców i dawców krwi	7	8
Umowa zlecenie	Wykonywanie badań laboratoryjnych	2	4
	Konsultacje w formie zdalnej w zakresie transfuzjologii klinicznej	2	3
	Świadczenie usług farmaceutycznych w Dziale Farmacji Szpitalnej	1	1
	Wykonywanie czynności w zakresie Działu Preparatyki i Ekspedycji-Pracownia Ekspedycji	1	0
	Wykonywanie czynności w zakresie Działu Organizacyjno-Prawnego i Zamówień Publicznych	2	0
	Wykonywanie czynności w zakresie Działu Finansowo-Księgowego	1	1
	Realizacja zadań na potrzeby obronne państwa	1	1
	Usługi w zakresie realizacji zadań służby BHP i P. Poż	1	0
	Wystawiane faktur	2	1
Razem		21	27

Przedmiotem powyższych umów była przede wszystkim obsługa pielęgniarska podczas poboru krwi oraz kwalifikowanie osób na kandydatów na dawców oraz dawców krwi, a także wykonywanie badań laboratoryjnych i konsultacje (w formie zdalnej) w zakresie transfuzjologii klinicznej. Pozostałe umowy dotyczyły obsługi organizacyjnej Centrum. W powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

4. Gospodarka finansowa i prawidłowość wydatkowania środków publicznych.

4.1. Regulacje wewnętrzne. Zasady polityka rachunkowości, Instrukcja obiegu dokumentów, zakładowy plan kont.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości²⁵, dalej jako: „ustawa o rachunkowości”, jednostki obowiązane są stosować przyjęte zasady (politykę)

²⁵ Dz. U. z 2021 r. poz. 217, z późn. zm.

rachunkowości. RCKiK posiada dokumentację opisującą przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, wprowadzoną Zarządzeniem nr 10/12/2021 Dyrektora RCKiK z dnia 31 grudnia 2021 r.²⁶, dalej jako: „polityka rachunkowości”. Przedmiotowy dokument zawiera elementy wymagane na podstawie art. 10 ust. 1 ustawy o rachunkowości, tj. określenie m.in.: roku obrotowego i wchodzących w jego skład okresów sprawozdawczych, zasad prowadzenia ksiąg rachunkowych, metod wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego, metod i terminów inwentaryzowania aktywów i pasywów, systemu służącego ochronie danych i ich zbiorów w tym dowodów księgowych, ksiąg rachunkowych i innych dokumentów stanowiących podstawę dokonanych w nich zapisów. W polityce rachunkowości przy zaliczeniu składników majątkowych do środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych przyjęto wartość początkową powyżej 3.500,00 zł, natomiast zgodnie z ustawą z dnia 27 października 2017 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne²⁷ od początku 2018 r. obowiązuje przepis, zgodnie z którym limit wartości środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych umożliwiający jednorazowe zaliczenie wydatków na nabycie tych środków lub wartości do kosztów uzyskania przychodów został podwyższony z 3.500,00 zł do 10.000,00 zł. Ustalono, że w związku z realizacją projektu e-Krew²⁸ przy współudziale Narodowego Centrum Krwi prowadzone są prace nad ujednoczeniem zasad rachunkowości i rachunku kosztów dla regionalnych centrów krwiodawstwa i krwiolecznictwa, które powinny uwzględniać obowiązujące w tym zakresie przepisy prawa. W RCKiK obowiązuje również Instrukcja obiegu i kontroli dokumentów²⁹.

4.2. Plan finansowy – zmiany i wykonanie.

W toku kontroli ustalono, że RCKiK sporządziło plany finansowe na lata 2021 i 2022, odpowiednio na 2021 r. w dniu 28 grudnia 2020 r. oraz na 2022 r. w dniu 15 grudnia 2021 r., tym samym umożliwiając ich realizację z początkiem danego roku. Plany finansowe były korygowane, 3 razy w 2021 r. i 2 razy w 2022 r.

Tabela nr 5. Zestawienie przychodów i kosztów RCKiK.

Rok	2021 r.	2022 r. ³⁰
Zaplanowane przychody (i dotacje)	17.441.140,00 zł	21.235.328,00 zł
Zrealizowane przychody	17.312.780,88 zł	21.264.059,14 zł
Realizacja planu %	99,26 %	100,14 %
Zaplanowane koszty	17.291.310,00 zł	21.213.000,00 zł
Zrealizowane koszty	17.233.491,08 zł	20.533.519,13 zł
Realizacja planu %	99,67 %	96,80 %

Powyższe dane wskazują, że plany finansowe Centrum zakładały dane realne do zrealizowania. W latach 2021 i 2022 osiągnięto odpowiednio 99,26% i 100,14% zaplanowanych przychodów, natomiast koszty zrealizowano na poziomie odpowiednio 99,67% i 96,8%.

4.3. Sprawozdania finansowe. Sytuacja ekonomiczno-finansowa.

²⁶ Z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2021 r., zmienione Zarządzeniem nr 12/12/2022 Dyrektora RCKiK z dnia 29 grudnia 2022 r. obowiązującym od dnia 1 stycznia 2022 r.

²⁷ Dz. U. poz. 2175, z późn. zm.

²⁸ POPC.02.01-00-00-0082/17 pn.: „Projekt e – Krew – Informatyzacja Publicznej Służby Krwi oraz Rozwój Nadzoru nad Krwiolecznictwem”.

²⁹ Wprowadzona Zarządzeniem nr 3/11/2010 Dyrektora RCKiK z dnia 24 listopada 2010 r., zmieniona Zarządzeniem nr 03/04/2020 Dyrektora RCKiK z dnia 22 kwietnia 2020 r.

³⁰ Według danych na dzień 26 stycznia 2023 r.

RCKiK sporządziło sprawozdanie finansowe za 2021 r. w dniu 22 kwietnia 2022 r., tj. z zachowaniem terminów przewidzianych w obowiązujących przepisach prawa³¹. Sprawozdanie finansowe RCKiK za 2021 r. podlegało badaniu przez niezależnego biegłego rewidenta.

Badając sprawozdanie finansowe za 2021 r. biegły stwierdził, że roczne sprawozdanie finansowe za 2021 r. przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej jednostki, było zgodne co do formy i treści z obowiązującymi przepisami prawa oraz Statutem, zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych.

Na podstawie art. 53 ust. 1 ustawy o rachunkowości³², Minister Zdrowia zatwierdził sprawozdanie finansowe Centrum za 2021 r. w dniu 15 lipca 2022 r.³³.

W bilansie sporządzonym na dzień 31 grudnia 2021 r. Centrum wykazało po stronie aktywów i pasywów sumę 17.233.589,57 zł, w rachunku zysków i strat za rok obrotowy od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2021 r. RCKiK wykazało zysk netto w kwocie 79.289,80 zł, w rachunku przepływów pieniężnych za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r. wykazało zwiększenie stanu środków pieniężnych o kwotę 1.230.490,71 zł, w zestawieniu zmian w kapitale własnym za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r. wykazało zwiększenie kapitału własnego o kwotę 79.289,80 zł. Z wstępnie sporządzonej dokumentacji finansowej za 2022 r.³⁴ wynikały następujące dane: suma po stronie aktywów i pasywów 18.740.695,91 zł, zysk netto wykazany w rachunku zysków i strat 730.540,01 zł, zwiększenie stanu środków pieniężnych w rachunku przepływów pieniężnych o kwotę 1.751.663,40 zł, zwiększenie kapitału własnego w zestawieniu zmian w funduszu własnym o kwotę 730.540,01 zł.³⁵

4.4. Przychody i koszty.

W roku obrotowym 2021 przychody ogółem kształtowały się na poziomie 87.622.847,59 zł, a wysokość kosztów ogółem ponoszonych przez Centrum w tym okresie wynosiła 83.183.700,88 zł. W 2022 r. wartość przychodów ogółem osiągniętych przez Centrum wyniosła 92.223.120,84 zł, a koszty ogółem wyniosły 82.637.085,17 zł.

Mając na uwadze powyższe należy stwierdzić, że w badanym okresie przychody ogółem jednostki wzrosły o 5%, przy jednoczesnym wzroście kosztów ogółem o 1%.

Poniższe zestawienie tabelaryczne przedstawia osiągnięte przez RCKiK przychody w okresie objętym kontrolą.

Tabela nr 6. Wartość przychodów i kosztów z poszczególnych rodzajów działalności osiągniętych w okresie objętym kontrolą.

Lp.	Źródło	2021 r.	2022 r.
-----	--------	---------	---------

³¹ Art. 52 ust. 1 ustawy o rachunkowości, rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 31 marca 2020 r. w sprawie określenia innych terminów wypełniania obowiązków w zakresie ewidencji oraz w zakresie sporządzenia, zatwierdzenia, udostępnienia i przekazania do właściwego rejestru, jednostki lub organu sprawozdań lub informacji (Dz. U. poz. 1832), rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 7 marca 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie określenia innych terminów wypełniania obowiązków w zakresie ewidencji oraz w zakresie sporządzenia, zatwierdzenia, udostępnienia i przekazania do właściwego rejestru, jednostki lub organu sprawozdań lub informacji (Dz. U. poz. 561), termin złożenia ww. sprawozdania został przedłużony o miesiąc.

³² Oraz § 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 26 marca 2021 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie określenia innych terminów wypełniania obowiązków w zakresie ewidencji oraz w zakresie sporządzenia, zatwierdzenia, udostępnienia i przekazania do właściwego rejestru, jednostki lub organu sprawozdań lub informacji (Dz. U. poz. 572).

³³ Pismo znak: NKF.313.50.2022.AK.

³⁴ Zgodnie art. 52 ust. 1 ustawy o rachunkowości, termin sporządzenia rocznego sprawozdania finansowego upływa nie później niż w ciągu 3 miesięcy od dnia bilansowego.

³⁵ Według danych na dzień 27 stycznia 2023 r.

1.	Przychody netto ze sprzedaży produktów, w tym:	16.339.205,98 zł	19.610.685,48 zł
1.1.	Sprzedaż krajowa preparatów	7.967.121,35 zł	8.056.683,25 zł
1.2.	Przychody ze sprzedaży preparatów do frakcjonowania	3.732.024,63 zł	6.100.692,73 zł
1.3.	Dotacja MZ do sprzedaży	2.491.200,00 zł	2.532.720,00 zł
1.4.	Dotacja – pielęgniarce	406.882,00 zł	386.805,00 zł
1.5.	Dotacja – promocja HK	35.933,00 zł	43.200,00 zł
1.6.	Dotacja – badania p. Covid	21.250,00 zł	-
1.7.	Przychody z badań laboratoryjnych	1.254.934,00 zł	2.069.750,00 zł
1.8.	Przychody ze sprzedaży usług transportowych	179.002,50 zł	149.666,00 zł
1.9.	Przychody – szkolenia	109.430,00 zł	129.740,00 zł
1.10.	Usługa w zakresie ochrony zdrowia – umowa NCK	71.428,50 zł	71.428,50 zł
1.11.	Dotacja MZ – zaopatrywanie w czynniki krzepnięcia	70.000,00 zł	70.000,00 zł

Przychody Centrum wykazują tendencję wzrostową, w 2022 r. przychody wzrosły o 3.271.479,50 zł, tj. o 20,0% w stosunku do 2021 r. Najważniejszą grupę przychodów RCKiK stanowią przychody ze sprzedaży preparatów, które wyniosły łącznie ponad 70% przychodów (71,6% w 2021 r., 72,19% w 2022 r.), oraz przychody z badań laboratoryjnych (stanowiły odpowiednio 7,68% w 2021 r. i 10,55% w 2022 r. przychodów netto).

Tabela nr 7. Koszty ponoszone przez RCKiK w okresie objętym kontrolą.

L.p.	Rodzaj	2021 r.	2022 r.
1.	Amortyzacja	405.423,44 zł	503.610,63 zł
2.	Materiały	3.167.904,24 zł	3.402.114,08 zł
3.	Energia	312.928,21 zł	595.907,72 zł
4.	Usługi	2.535.891,99 zł	2.557.178,42 zł
5.	Wynagrodzenia	6.881.436,67 zł	8.766.785,02 zł
6.	Ubezpieczenia i inne świadczenia	1.595.968,28 zł	1.942.547,78 zł
7.	Podatki i opłaty	681.890,96 zł	725.586,03 zł
8.	Pozostałe koszty	296.763,78 zł	277.362,19 zł
	Razem	15.878.207,57 zł	18.771.091,87 zł

W badanym okresie koszty Centrum również wzrosły (ogółem o 2.892.884,30 zł, tj. o 19,22% w stosunku do 2021 r.). Największą pozycję kosztów Centrum stanowią wynagrodzenia, które wraz z ubezpieczeniami i świadczeniami w 2021 r. stanowiły 53,39% kosztów, a w 2022 r. 57,05%, kosztów. W stosunku do 2021 r. koszty wynagrodzeń wraz z ubezpieczeniami i świadczeniami w 2022 r. wzrosły o 2.231.927,85 zł. Pozostałe grupy kosztów w 2022 r., pomimo wzrostu w wartościach bezwzględnych, procentowo utrzymują się na podobnym poziomie, jak w 2021 r.

W badanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości.

4.5. Należności i zobowiązania.

Zasady prowadzenia rozrachunków z dostawcami i odbiorcami, w tym kontrola terminowości zapłat zobowiązań zostały uregulowane w Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów³⁶. Kontrolą terminowości zapłat zobowiązań, spłat należności oraz ich

³⁶ Rozdział IV. Dokumentowanie operacji gospodarczych.

windykacją zajmował się wyznaczony pracownik księgowości pod nadzorem głównego księgowego. Po zakończeniu księgowania dokonywanych w danym miesiącu pracownik księgowości dokonywał analizy spłat należności i zobowiązań, ponadto, w trakcie rejestracji w systemie zapłat bankowych, monitorowane były salda kontrahentów w zakresie należności. W przypadku wystąpienia sytuacji problematycznych związanych z płatnościami zobowiązań wymagających wyjaśnienia, działania w tym zakresie podejmował pracownik księgowości informując o tym fakcie głównego księgowego. Główny księgowy nadzorował sposób załatwienia ww. sprawy.

4.5.1. Należności.

RCKiK prowadziło bieżący monitoring należności i dokonywał analizy stanu należności. Po zakończeniu kwartału, komórka księgowości sporządzała i wysyłała wezwania do zapłaty w stosunku do dłużników zalegających z zapłatą należności. Ponadto, podczas księgowania wyciągów bankowych na bieżąco dokonywana była kontrola salda należności kontrahentów. W przypadku wystąpienia sytuacji, gdy kontrahent nie dokonał zapłaty w terminie, pracownik księgowości kontaktował się z nim telefonicznie w celu wyjaśnienia braku zapłaty. W przypadku dalszego nieuregulowania wierzytelności, w celu uniknięcia ich przeterminowania, sprawa została w dwóch przypadkach przekazana do kancelarii prawnej z którą RCKiK współpracuje, w celu skierowania sprawy do sądu.

W stosunku do największego dłużnika RCKiK podjęło działania zmierzające do zawarcia umowy (porozumienia) dotyczącej spłaty należności wraz z odsetkami w celu niedopuszczenia do ich przeterminowania. RCKiK w kontrolowanym okresie nie zawarło umowy cywilnoprawnej z innym podmiotem w zakresie windykacji należności. Jednostka współpracuje jedynie z kancelarią prawną, która kieruje sprawy do postępowań sądowych. W 2021 r. toczyły się sprawy sądowe z powództwa RCKiK przeciwko:

- [REDAKTOWANE] - sygn. akt [REDAKTOWANE] o zapłatę kwoty 1.064,64 € kary umownej, nakaz zapłaty z dnia 26 lutego 2021 r., zapłata nastąpiła dnia 2 czerwca 2021 r.;
- [REDAKTOWANE] - sygn. akt [REDAKTOWANE] należności z tytułu dostaw i usług 1.447,02 zł, nakaz zapłaty uprawomocniony w dniu 19 stycznia 2021 r. (zapłata nastąpiła w dniu 18 stycznia 2021 r.).

W 2022 r. nie toczyły się sprawy sądowe zmierzające do odzyskania należności, natomiast RCKiK zgłosiło swoje należności do syndyka, który zajmuje się postępowaniem upadłościowym firmy [REDAKTOWANE] Sp. z o.o. na kwotę 31.958,45 zł - należność główna wraz z odsetkami w wysokości 1.164,38 zł.

W kwietniu 2021 r. RCKiK zawarło „Porozumienie w sprawie spłaty zadłużenia” z [REDAKTOWANE] [REDAKTOWANE] które z powodu trudnej sytuacji finansowej od paru lat regularnie zalega z zapłatami za wystawione przez RCKiK faktury. Zgodnie z porozumieniem, dłużnik zobowiązał się do zapłaty na rzecz RCKiK kwoty 592.083,00 zł, w miesięcznych ratach przez okres 2 lat. Po każdej wpłaconej racie RCKiK naliczało dłużnikowi odsetki umowne z terminem płatności 14 dni. Należności wynikające z tej umowy zostały spłacone przez dłużnika w marcu 2022 r., tj. w terminie krótszym niż ustalony w umowie. Porozumienie to przyczyniło się do usprawnienia procesu spłaty należności przez dłużnika i nie doprowadziło do przedawnienia dochodzonych należności³⁷.

Tabela nr 8. Zestawienie kwot należności wymagalnych i niewymagalnych.

³⁷ Pismo z dnia 1 lutego 2023 r., znak L.dz. 212/EK/2023.

Należności	Stan na dzień:		
	1 stycznia 2021 r.	31 grudnia 2021 r.	31 grudnia 2022 r.
Należności z tytułu dostaw i usług o okresie spłaty do 12 miesięcy³⁸, w tym:	1.575.678,28 zł	1.808.055,40 zł	1.624.707,50 zł
należności wymagalne	682.480,64 zł	999.881,00 zł	689.252,31 zł
należności niewymagalne	877.560,06 zł	788.158,48 zł	861.526,37 zł
odsetki	15.637,58 zł	20.015,92 zł	73.928,82 zł
Należności z tytułu podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych świadczeń, w tym:	790.921,73 zł	517.138,67 zł	63.896,01 zł
należności wymagalne	0	0	0
należności niewymagalne	790.921,73 zł	517.138,67 zł	63.896,01 zł
Inne, w tym:	111.046,88 zł	69.584,06 zł	168.293,06 zł
należności wymagalne	6.050,43 zł	1.285,99 zł	300,00 zł
należności niewymagalne	104.455,12 zł	68.298,07 zł	167.993,06 zł

4.5.2. Zobowiązania.

W Centrum nie wystąpiły zobowiązania wymagalne. Bieżąca analiza zobowiązań i terminowa ich zapłata powodowały, że w RCKiK nie wystąpiła konieczność zawierania uгод/porozumienia dotyczącego spłaty zobowiązań, jak również RCKiK nie ponosiło kosztów z tytułu nieterminowego regulowania zobowiązań.

Tabela nr 9. Zestawienie kwot zobowiązań wymagalnych i niewymagalnych.

Zobowiązania	Stan na dzień:		
	1 stycznia 2021 r.	31 grudnia 2021 r.	31 grudnia 2022 r.
Zobowiązania razem	1.128.779,79 zł	1.588.671,85 zł	2.020.258,32 zł
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, w tym:	268.174,83 zł	498.287,99 zł	464.331,57 zł
zobowiązania wymagalne	0	0	0
zobowiązania niewymagalne	268.174,83 zł	498.287,99 zł	464.331,57 zł
Zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń, w tym:	396.936,99 zł	548.108,77 zł	830.140,71 zł
zobowiązania wymagalne	0	0	0
zobowiązania niewymagalne	396.936,99 zł	548.108,77 zł	830.140,71 zł
Z tytułu wynagrodzeń, w tym:	325.952,81 zł	395.034,48 zł	625.180,62 zł
zobowiązania wymagalne	0	0	0
zobowiązania niewymagalne	325.952,81 zł	395.034,48 zł	625.180,62 zł
Zobowiązania inne, w tym:	137.715,16 zł	147.240,61	100.605,42 zł

³⁸ Dane nie obejmują odpisów aktualizujących należności i odsetki.

zobowiązania wymagalne	0	0	0
zobowiązania niewymagalne	137.715,16 zł	147.240,61 zł	100.605,42 zł

4.6. Zamówienia publiczne.

W okresie objętym kontrolą w RCKiK obowiązywały następujące procedury wewnętrzne:

- Regulamin udzielania zamówień publicznych wprowadzony Zarządzeniem nr 05/12/2020 Dyrektora RCKiK z dnia 31 grudnia 2020 r., obowiązujący od 1 stycznia 2021 r., dalej: „Regulamin udzielania zamówień”;
- Regulamin przeprowadzania konkursu ofert na udzielenie zamówienia na udzielenie świadczeń zdrowotnych wprowadzony Zarządzeniem nr 02/04/2012 Dyrektora RCKiK z dnia 14 kwietnia 2012 r. – dotyczący świadczeń udzielanych przez podmioty, o których mowa w art. 26 ust. 1 ustawy o działalności leczniczej.

Regulamin udzielania zamówień określa tryb postępowania komórek organizacyjnych w zakresie przygotowania i przeprowadzania postępowania o udzielenie zamówienia, tryb postępowania komórek w zakresie dokonywania zakupów, zasady zawierania i realizacji umów oraz tryb planowania i sprawozdawczości zamówień publicznych. Zgodnie z Regulaminem udzielania zamówień, procedura rozeznania rynku przeprowadzana jest w przypadku gdy przedmiot zamówienia dotyczy dostaw lub usług o wartości powyżej 5.000,00 zł netto. W toku rozeznania należy przesłać zaproszenie do złożenia oferty do co najmniej trzech potencjalnych wykonawców lub przeprowadzić postępowanie za pomocą platformy zakupowej w formie zapytania otwartego.

Zgodnie z brzmieniem art. 23 ust. 1 ustawy Pzp, zamawiający publiczni, w szczególności zamawiający należący do sektora finansów publicznych, nie później niż w terminie 30 dni od dnia przyjęcia budżetu lub planu finansowego przez uprawniony organ³⁹, sporządzają plan postępowań o udzielenie zamówień, jakie przewidują przeprowadzić w danym roku finansowym. Plan zamieszcza się w Biuletynie Zamówień Publicznych, dalej jako: „BZP” oraz na stronie internetowej zamawiającego.

RCKiK przedstawiło:

- Plan postępowań o udzielenie zamówień na rok 2021:
 - wersja nr 1 zamieszczona w BZP w dniu 29 stycznia 2021 r. nr 2021/BZP00004437/01/P,
 - wersja nr 2 (aktualizacja) zamieszczona w BZP w dniu 23 lutego 2021 r. nr 2021/BZP00004437/02/P,
 - wersja nr 3 (aktualizacja) zamieszczona w BZP w dniu 24 marca 2021 r. nr 2021/BZP00004437/03/P,
 - wersja nr 4 (aktualizacja) zamieszczona w BZP w dniu 31 maja 2021 r. nr 2021/BZP00004437/04/P,
 - wersja nr 5 (aktualizacja) zamieszczona w BZP w dniu 5 sierpnia 2021 r. nr 2021/BZP00004437/05/P,
 - wersja nr 6 (aktualizacja) zamieszczona w BZP w dniu 29 października 2021 r. nr 2021/BZP00004437/06/P;
- Plan postępowań o udzielenie zamówień na rok 2022:
 - wersja nr 1 zamieszczona w BZP w dniu 5 stycznia 2022 r. nr 2022/BZP00005734/01/P,

³⁹ Plany finansowe zostały przyjęte w datach podpisów: plan finansowy na 2021 r. – 28 grudnia 2020 r., korekty planu finansowego na 2021 r.: 4 stycznia 2021 r., 9 marca 2021 r., 22 grudnia 2021 r.; plan finansowy na 2022 r. – 15 grudnia 2021 r., korekty planu finansowego na 2022 r.: 10 maja 2022 r., 15 grudnia 2022 r.

- wersja nr 2 (aktualizacja) zamieszczona w BZP w dniu 10 maja 2022 r. nr 2022/BZP00005734/02/P,
- wersja nr 3 (aktualizacja) zamieszczona w BZP w dniu 13 czerwca 2022 r. nr 2022/BZP00005734/03/P,
- wersja nr 4 (aktualizacja) zamieszczona w BZP w dniu 12 lipca 2022 r. nr 2022/BZP00005734/04/P,
- wersja nr 5 (aktualizacja) zamieszczona w BZP w dniu 1 września 2022 r. nr 2022/BZP00005734/05/P,
- wersja nr 6 (aktualizacja) zamieszczona w BZP w dniu 8 grudnia 2022 r. nr 2022/BZP00005734/06/P.

Plany postępowań o udzielenie zamówień zawierały informacje, o których mowa w art. 23 ust. 3 ustawy Pzp.

RCKiK sporządziło roczne sprawozdanie o udzielonych zamówieniach za 2021 r. Sprawozdanie zostało przekazane do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych w dniu 24 lutego 2022 r. tj. w terminie określonym w art. 82 ust. 2 ustawy Pzp. Sprawozdanie zostało sporządzone według wzoru określonego rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie zakresu informacji zawartych w rocznym sprawozdaniu o udzielonych zamówieniach, jego wzoru, sposobu przekazywania oraz sposobu i trybu jego korygowania⁴⁰. W czasie pozyskiwania dokumentacji w toku niniejszej kontroli sprawozdanie z zamówień publicznych za 2022 r. nie zostało jeszcze sporządzone/przekazane Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych.

4.6.1. Zamówienia publiczne udzielane na podstawie ustawy Prawo zamówień publicznych.

Centrum przedstawiło rejestry wniosków dotyczących zamówień publicznych (ZP), a także rejestry wniosków dotyczących zamówień publicznych o wartości poniżej 130.000,00 zł (ZPU), oraz rejestry zapotrzebowań dotyczących drobnych zakupów prowadzonych w latach 2021–2022.

W okresie objętym kontrolą RCKiK przeprowadziło 19 postępowań o udzielenie zamówienia publicznego:

- w 2021 r. – 7 postępowań na łączną kwotę 1.904.905,24 zł, z czego 6 postępowań wszczęto w trybie podstawowym, a 1 z wolnej ręki;
- w 2022 r. – 12 postępowań na łączną kwotę 8.228.646,92, w tym 9 postępowań wszczętych w trybie podstawowym, a 3 – w trybie przetargu nieograniczonego.

W ramach kontroli zamówień publicznych przeprowadzonych w okresie objętym kontrolą zbadano 8 postępowań⁴¹ (4 z 2021 r., 4 z 2022 r.) o łącznej wartości przedmiotu zamówienia 4.581.063,70 zł, przeprowadzonych w trybie: podstawowym – 6 postępowań, przetargu nieograniczonego – 1 postępowanie, zakupu z wolnej ręki – 1 postępowanie. Próba kontrolna została wyłoniona metodą doboru losowego i stanowiła 42,1% ogólnej liczby postępowań przeprowadzonych na podstawie ustawy Pzp w danym okresie.

⁴⁰ Dz. U. z 2021 r. poz. 2463.

⁴¹ ZP 1-2021 - nadzór autorski nad systemem IBS oraz wykonanie niezbędnych modyfikacji systemu na potrzeby RCKiK w Opolu, ZP 2-2021 - dostawa zestawów jednorazowych do pobierania krwinek płytkowych z aferezy oraz płynów do aferez, ZP 6-2021 - odczynniki do badań hematologicznych wraz z dzierżawą dwóch aparatów, ZP 7-2021 - 6 pras do automatycznej preparatyki krwi wyposażone w system automatycznego łamania kroćców (pojemnika macierzystego, pojemnika KKCz i pojemnika z roztworem wzbogacającym) oraz całym oprzyrządowaniem, tj. wagi, czytniki kodów kreskowych, komputer wraz z oprogramowaniem, ZP 1-2022 - dostawa energii elektrycznej, ZP 3-2022 - dostawa zestawów jednorazowych do pobierania płytek krwi z aferezy, ZP 5-2022 - dostawa odczynników wraz z dzierżawą w pełni zautomatyzowanych analizatorów immunohematologicznych, ZP 7-2022 - dostawa sprzętu komputerowego.

Wszystkie poddane badaniu postępowania zostały poprzedzone wnioskiem o zamówienie publiczne sporządzonym na formularzu zgodnym z wzorem określonym w Regulaminie udzielania zamówień. Wnioski zawierały informacje dotyczące przedmiotu zamówienia, w tym daty i podstawy szacowania wartości przedmiotu zamówienia, wymagane podpisy potwierdzające ich akceptację, w tym informację o zabezpieczeniu środków przez Głównego księgowego. Wnioski każdorazowo były zatwierdzane przez Dyrektora RCKiK. Szacowania wartości zamówienia dokonywano w terminie określonym w art. 36 ustawy Pzp, na podstawie dotychczasowych dostaw oraz szacowanej ilości przedmiotu zamówienia, w tym ofert, cenników ze stron internetowych dostawców, które dołączano do wniosków.

Zgodnie z art. 83 ustawy Pzp, RCKiK, przed wszczęciem postępowania o udzielenie zamówienia, dokonało analizy potrzeb i wymagań⁴².

Do każdego postępowania⁴³ Dyrektor RCKiK powoływała komisje przetargowe w drodze decyzji, komisje działały w oparciu o Regulamin Komisji Przetargowej.

We wszystkich postępowaniach Dyrektor oraz osoby mogące wpłynąć na wynik postępowania, członkowie komisji przetargowych złożyli stosowne oświadczenia, o których mowa w art. 56 ust. 4 ustawy Pzp, tj. oświadczenie o niekaralności oraz oświadczenie o braku konfliktu interesów.

We wszystkich postępowaniach o udzielenie zamówienia Centrum określiło, zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy Pzp formę komunikacji z wykonawcami jako odbywającą się przy użyciu środków komunikacji elektronicznej, poprzez wskazanie adresu strony internetowej⁴⁴, jak również zgodnie z art. 67 ustawy Pzp dopełniło obowiązków informacyjnych dotyczących stosowanych środków komunikacji elektronicznej, poprzez zamieszczenie w ogłoszeniu wszczynającym postępowanie o udzielenie zamówienia informacji o środkach komunikacji elektronicznej, przy użyciu których będzie komunikował się z wykonawcami oraz informacji o wymaganiach technicznych i organizacyjnych sporządzania, wysyłania i odbierania korespondencji elektronicznej⁴⁵.

W ramach postępowań przestrzegano zasady jawności poprzez publikację ogłoszeń: o zamówieniu, o wyniku postępowania oraz o wykonaniu umowy, odpowiednio w Biuletynie Zamówień Publicznych, Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej oraz na stronie internetowej prowadzonego postępowania.

Każdorazowo, specyfikacja warunków zamówienia, dalej jako: „SWZ” zawierała informacje określone w art. 281 ustawy Pzp, a RCKiK zapewniło na stronie internetowej prowadzonych postępowań bezpłatny, pełny, bezpośredni i nieograniczony dostęp do SWZ. W przypadku jednego z badanych postępowań⁴⁶ dokonano zmiany SWZ, która nie prowadziła do zmiany ogłoszenia o zamówieniu. Zgodnie z art. 286 ust. 7 ustawy Pzp zmianę SWZ udostępniono na stronie internetowej prowadzonego postępowania.

Centrum w ramach prowadzonych postępowań przestrzegało zasad dotyczących otwarcia i oceny ofert. RCKiK, najpóźniej przed otwarciem ofert, udostępniało na stronie internetowej prowadzonego postępowania informację o kwocie, jaką zamierzało przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia, zgodnie z art. 222 ust. 4 ustawy Pzp.

Po otwarciu ofert, RCKiK każdorazowo udostępniało na stronie internetowej

⁴² W próbie kontrolnej jedynie zamówienie ZP 5-2022 było objęte obowiązkiem dokonania analizy potrzeb i wymagań.

⁴³ Za wyjątkiem zamówienia ZP 1-2021 przeprowadzonego w trybie z wolnej ręki.

⁴⁴ <https://platformazakupowa.pl/pn/rckik-opole> lub <https://rckik-opole.ezamawiajacy.pl> w postępowaniu ZP 2-2021.

⁴⁵ Za wyjątkiem zamówienia ZP 1-2021 przeprowadzonego w trybie z wolnej ręki.

⁴⁶ Postępowanie nr ZP 5-2022.

prowadzonego postępowania informację o nazwach albo imionach i nazwiskach oraz siedzibach lub miejscach prowadzonej działalności gospodarczej albo miejscach zamieszkania wykonawców, których oferty zostały otwarte, a także cenach lub kosztach zawartych w ofertach, jak stanowi art. 222 ust. 5 ustawy Pzp.

Wyboru najkorzystniejszej oferty dokonywano zgodnie z art. 239 ustawy Pzp, na podstawie kryteriów oceny ofert opisanych w sposób jednoznaczny i zrozumiały, zgodnie z art. 240 ust. 1 ustawy Pzp. Realizując regulacje art. 253 ustawy Pzp, Centrum niezwłocznie po wyborze najkorzystniejszej oferty informowało wykonawców, którzy złożyli oferty, o wyborze najkorzystniejszej oferty oraz punktacji przyznanej ofertom w każdym kryterium oceny ofert i łącznej punktacji, a także o wykonawcach, których oferty zostały odrzucone, podając uzasadnienie faktyczne i prawne.

W wyniku weryfikacji ofert, Centrum dokonało odrzucenia ofert w przypadku postępowania nr ZP 7-2022, a także unieważniło postępowania ZP 2-2021 w zakresie zadania nr 4 na podstawie art. 255 pkt 1 ustawy Pzp i postępowanie ZP 7-2022 w zakresie zadania 4 na podstawie art. 255 pkt 3 ustawy Pzp. Centrum prawidłowo zastosowało przesłanki uzasadniające zarówno odrzucenie ofert, jak i unieważnienie postępowań w zakresie ww. zadań.

Centrum dokumentowało przebieg poddanych badaniu postępowań o udzielenie zamówienia, sporządzając w ich toku protokół postępowania wraz z załącznikami, zgodny pod względem formy i treści z wymogami rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 18 grudnia 2020 r. w sprawie protokołów postępowania oraz dokumentacji postępowania o udzielenie zamówienia publicznego⁴⁷.

Centrum przestrzegało terminu zawarcia umowy określonego w art. 264 ustawy Pzp w zakresie zawierania umów z dostawcami wyłonionymi w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego, a także publikowało ogłoszenia o wykonaniu umów w terminie określonym w art. 448 ustawy Pzp.

W powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

4.6.2. Zamówienia, do których nie stosuje się przepisów o zamówieniach publicznych.

Kontroli poddano 2 postępowania: ZPU 6-2022 – usługi pielęgniarskie, ZPU 34-2022 - odbiór, transport i utylizacja odpadów medycznych wytworzonych w RCKiK oraz OT. Postępowania przeprowadzono na podstawie obowiązujących regulacji wewnętrznych, nie stwierdzono nieprawidłowości w ww. zakresie.

5. Funkcjonowanie Oddziałów Terenowych RCKiK.

W okresie objętym kontrolą, RCKiK posiadało 4 funkcjonujące OT:

- OT w Brzegu,
- OT w Kędzierzynie-Koźlu,
- OT w Nysie.
- OT w Kluczborku.

Zgodnie ze Statutem RCKiK OT wchodzi w skład struktury organizacyjnej Centrum i wspomagają jej podstawową działalność. Nadzór merytoryczny nad prawidłowym wykonywaniem zadań OT sprawuje Zastępca Dyrektora ds. Medycznych⁴⁸, natomiast na czele oddziału stoi jego kierownik. W skład każdego z OT wchodzi pracownia i sekcja tj.: gabinet lekarski, sekcja rejestracji dawców oraz pracownia pobierania krwi. Organizację pracy oraz wykaz zadań realizowanych przez poszczególne komórki organizacyjne, w tym OT, zawiera załącznik nr 3 do Regulaminu organizacyjnego.

Tabela nr 10. Koszty funkcjonowania oraz liczba donacji z podziałem na poszczególne OT.

⁴⁷ Dz. U. poz. 2434.

⁴⁸ W kontrolowanym okresie Zastępcą Dyrektora ds. Medycznych była Pani Katarzyna Weiner-Szokalska.

Oddział	Zagadnienia	2021 r.	2022 r.
OT w Brzegu	Koszty funkcjonowania	1.153.298,10 zł	1.555.127,95 zł
	Liczba donacji	7725	8600
OT w Kędzierzynie-Koźlu	Koszty funkcjonowania	600.447,17 zł	668.139,89 zł
	Liczba donacji	3639	3759
OT w Nysie	Koszty funkcjonowania	930.888,39 zł	1.054.638,00 zł
	Liczba donacji	5851	6230
OT w Kluczborku	Koszty funkcjonowania	567.215,87 zł	599.306,51 zł
	Liczba donacji	3254	3234
Razem wszystkie oddziały	Koszty funkcjonowania	3.251.849,53 zł	3.877.212,35 zł
	Liczba donacji	20 469	21 823

Zgodnie z powyższymi danymi można stwierdzić, że koszty funkcjonowania OT są najwyższe w OT w Brzegu, a najniższe w OT w Kluczborku. Analogicznie przedstawia się także kwestia liczby donacji, gdzie w okresie objętym kontrolą (lata 2021-2022) łączna liczba donacji w OT w Brzegu wyniosła 16 325, natomiast w OT w Kluczborku wyniosła 6 488. Wzrost liczby donacji łączy się bezpośrednio ze wzrostem kosztów funkcjonowania OT.

Dodatkowo, w toku kontroli, ustalono, iż:

- OT nie prowadziły samodzielnie postępowań w przedmiocie zamówień publicznych zarówno poniżej jak i powyżej kwot wskazanych w ustawie Pzp;
- w okresie objętym kontrolą wystąpiły jedynie dwa przypadki wyłączenia funkcjonowania OT – w dniu 2 grudnia 2021 r. zamknięto OT w Kędzierzynie-Koźlu, natomiast w dniu 9 września 2022 r. zamknięto OT w Kluczborku. Przedmiotowe wyłączenia, zgodnie z wyjaśnieniami Centrum, wiązały się z nieobecnością⁴⁹ pracowników zatrudnionych w ww. OT oraz brakiem możliwości zapewnienia zastępczej obsady kadrowej.

Na wybranej próbie badawczej dwóch losowo wybranych oddziałów – OT w Brzegu oraz OT w Nysie – zbadano dokumentację dotyczącą ich funkcjonowania. Ustalono, że ww. OT w okresie objętym kontrolą funkcjonowały w sposób niezakłócony, a rejestracja dawców krwi oraz kandydatów na dawców odbywała się w godzinach pracy⁵⁰ poszczególnych OT ustalonych w załączniku nr 3 do Regulaminu organizacyjnego.

W zakresie funkcjonowania OT nie stwierdzono nieprawidłowości.

6. Środki transportu, wyjazdowe akcje pobierania krwi, propagowanie honorowego krwiodawstwa.

6.1. Środki transportu.

Tabela nr 11. Wykaz środków transportu będących w posiadaniu RCKiK.

Lp.	Marka samochodu	Rok produkcji	Przejechane kilometry		Koszty utrzymania		
			2021 r.	2022 r.	Stan na 31	Stan na 31	Razem

					grudnia 2021 r.	grudnia 2022 r.	
1	Iveco	2000	100	208	2.959,68 zł	574,79 zł	3.534,47 zł
2	Renault Trafic	2006	2405	1342	5.789,53 zł	4.867,38 zł	10.656,91 zł
3	Skoda Superb kombi	2011	23214	24251	18.365,13 zł	16.708,73 zł	35.073,86 zł
4	Mercedes-Benz, Travego 15rhd (autobus)	2011	10449	11376	36.343,63 zł	51.081,73 zł	87.425,36 zł
5	Mercedes-Benz, Vito 116 cdi kombi	2013	13691	12766	7.585,37 zł	14.791,86 zł	22.377,23 zł
6	Volvo V60	2016	15411	21052	6.861,76 zł	17.631,91 zł	24.493,67 zł
7	Volkswagen Caddy IV Furgon maxi	2016	46559	47004	16.238,05 zł	32.471,44 zł	48.709,49 zł
8	Volkswagen Caddy IV Furgon maxi	2017	45893	43075	19.711,21 zł	28.189,68 zł	47.900,89 zł

Powyższa tabela ukazuje wykaz środków transportu będących w posiadaniu Centrum wraz z danymi dotyczącymi ilości kilometrów przejechanych w okresie objętym kontrolą oraz kosztami utrzymania poszczególnych pojazdów. Koszt utrzymania danego samochodu był bezpośrednio związany z przebiegiem jaki dany pojazd wykonał w ciągu roku oraz kosztami jego ubezpieczenia, serwisowania oraz ewentualnych napraw. Zgodnie z informacjami przekazanymi przez RCKiK⁵¹ wymienione powyżej pojazdy wykorzystywane są wyłącznie w celach służbowych, natomiast pracownicy ich używający zobligowani są do wypełniania tzw. kart drogowych, których ewidencję prowadzi Dział Techniczny, Zaopatrzenia i Transportu. Centrum prowadziło także monitoring GPS posiadanych pojazdów, który umożliwiłby szczegółowy nadzór nad ich użytkowaniem⁵².

W powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

6.2. Akcje wyjazdowe.

RCKiK opracowało Zasady organizacji mobilnych akcji honorowego krwiodawstwa krwi⁵³, które opisują proces przyjmowania zgłoszeń, przeprowadzania akcji oddania krwi oraz ogólne postanowienia dot. realizacji tego typu akcji. Zgodnie z ww. Zasadami Centrum przeprowadza akcje w Mobilnym Punkcie do Poboru Krwi lub w udostępnionych pomieszczeniach wskazanych przez organizatora. Akcje przeprowadzane są 7 dni w tygodniu, a ich obszar działania obejmuje województwo opolskie⁵⁴. Koordynatorem ekipy ustalającym godziny wyjazdu oraz dbającym o prawidłowy przebieg akcji jest wyznaczona ku temu pielęgniarka, będąca w stałym kontakcie z pracownikiem Działu Promocji i Marketingu.

Miesięczny plan ekip wyjazdowych ustala się z uwzględnieniem rocznego harmonogramu stałych ekip wyjazdowych oraz z uwzględnieniem zgłoszeń dot. organizacji akcji pobierania krwi wpływającymi do RCKiK. Powyższe plany ustalane są przez pracownika Działu Promocji i Marketingu. Skład ekip wyjazdowych ustalany jest odrębnie na każdą ekipę

⁵¹ Pismo znak: L.dz.272/2023 z dnia 17 lutego 2023 r.

⁵² Możliwość odczytu lokalizacji, przejechanej trasy, prędkości, zużycia paliwa, generowania raportów z użytkowania pojazdu.

⁵³ Oznaczone znakiem: INF-P-7.5-14-01, obowiązujące od dnia 3 lipca 2013 r.

⁵⁴ W uzasadnionych przypadkach akcje mogą być organizowane także na terenie innych województw, po uzgodnieniu z właściwym dla miejsc ich organizacji Dyrektorem RCKiK.

w oparciu o aktualne zabezpieczenie kadrowe. Centrum nie posiada wydzielonej organizacyjnie komórki do której zadań należy udział w ekipach wyjazdowych. Pracownicy biorący udział w akcjach wyjazdowych zatrudnieni są w równoważnym systemie czasu pracy w comiesięcznym okresie rozliczeniowym. Rozliczenie czasu pracy następuje na podstawie list obecności⁵⁵, na której pracownik potwierdza godzinę rozpoczęcia oraz zakończenia pracy oraz w oparciu o ustalony wcześniej harmonogram.

Krwiodawcy w RCKiK zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 listopada 2004 r. w sprawie wartości kalorycznej posiłku regeneracyjnego przysługującemu dawcy krwi⁵⁶ otrzymywali posiłek regeneracyjny o wartości kalorycznej 4815 kcal⁵⁷. W zakresie wydawania rekompensaty kalorycznej dawcom krwi ustalono, że:

- w każdym punkcie poboru krwi sporządzane były listy wydanej żywności na których dawcy krwi potwierdzali podpisem odbiór ekwiwalentu kalorycznego.
- pracownik rejestracji miesięcznie sporządzał zestawienie zawierające: początkowy i końcowy stan artykułów żywnościowych oraz ilość pobranych artykułów żywnościowych w danym miesiącu. Pracownik potwierdzał ilość pobranych donacji w każdym punkcie poboru w porównaniu z ilością wydanych ekwiwalentów kalorycznych.
- na zakończenie każdego roku obrotowego sporządzano spis z natury pobranych z magazynu i nie wydanych ekwiwalentów kalorycznych w każdym punkcie poboru. Spisy z natury porównywano ze stanami żywności wykazanymi w rozliczeniu za miesiąc grudzień.

Tabela nr 12. Zorganizowane akcje wyjazdowe poboru krwi w okresie objętym kontrolą.

Rok	Liczba akcji poboru krwi (mobilny punkt oraz akcje stacjonarne)	Liczba osób zarejestrowanych	Liczba pobranych donacji	Ilość pozyskanej krwi (ml)
2021 r.	154	3693	3434	1545300
2022 r.	176	3943	3319	1493550

Zgodnie z powyższym zestawieniem zauważyć można, że liczba akcji poboru krwi wzrosła w 2022 r. o 22 akcje w porównaniu do 2021 r. Liczba osób chętnych do oddania krwi (liczba osób zarejestrowanych) również zwiększyła się w 2022 r. o 250 osób w stosunku do roku poprzedniego, co należy ocenić jako zjawisko pozytywne.

Tabela nr 13. Koszty akcji wyjazdowych w okresie objętym kontrolą.

Rok	Liczba ekip wyjazdowych	Łączny koszt akcji wyjazdowych	Średni koszt 1 ekipy wyjazdowej
2021 r.	154	240.740,20 zł	1.563,25 zł
2022 r.	176	288.580,35 zł	1.639,66 zł

Powyższe zestawienie pokazuje, że łączny koszt akcji wyjazdowych w 2022 r. wzrósł o 47.840,15 zł w stosunku do roku poprzedniego, co wiąże się bezpośrednio z większą ilością ekip wyjazdowych, których w 2022 r. było o 22 więcej niż w 2021 r. Średni koszt pojedynczej ekipy wyjazdowej nie uległ znaczącym zmianom – różnica pomiędzy dwoma porównywanymi latami wyniosła jedynie 76,41 zł.

W powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

W toku kontroli ustalono, że akcje wyjazdowe w regionie propagowane były przy współpracy z Polskim Czerwonym Krzyżem, stowarzyszeniami, władzami samorządowymi oraz lokalnymi organizatorami. Informacje o planowanych akcjach umieszczane były

⁵⁵ Sprawdzana i zatwierdzana przez bezpośredniego przełożonego pracownika.

⁵⁶ Dz. U. Nr 261 poz. 2602.

⁵⁷ 9 czekolad, gdzie wartość kaloryczna 1 czekolady równa jest 535 kcal.

na stronie internetowej Centrum oraz jego profilach społecznościowych (Facebook), co umożliwiło na dotarcie do jak największej liczby potencjalnych krwiodawców. Dodatkowo, w ramach realizacji programu polityki zdrowotnej pn. „Zapewnienie samowystarczalności Rzeczypospolitej Polskiej w krew i jej składniki na lata 2021-2026” RCKiK wykonywało zadania w zakresie edukacji w ramach podnoszenia świadomości na temat honorowego krwiodawstwa wśród dzieci w szkołach podstawowych, młodzieży w szkołach ponadpodstawowych oraz studentów na terenie działalności RCKiK. Powyższe działania należy ocenić pozytywnie.

Biorąc pod uwagę ustalenia kontroli, na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy o kontroli, zalecam Pani Dyrektor:

- 1) sformułowanie oddzielnego oświadczenia o zapoznaniu się z wewnętrzną procedurą antymobbingową obowiązującą w Centrum oraz potwierdzenie przez pracowników zapoznania się z jej treścią poprzez podpisanie stosownego oświadczenia i dołączenia go do akt osobowych pracowników;
- 2) dostosowanie zasad (polityki) rachunkowości do obowiązujących przepisów prawa zgodnie z zasadami ustalonymi wspólnie z jednostkami uczestniczącymi w projekcie e-Krew.

Przedstawiając powyższe zalecenia, oczekuję od Pani Dyrektor, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach w celu ich realizacji lub przyczynach ich niepodjęcia.

Ponadto, informuję Panią Dyrektor, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze

Z wyrazami szacunku

z upoważnienia Ministra Zdrowia

Krzysztof Krzyżanowski

Dyrektor

/dokument podpisany elektronicznie/